

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel.: (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/12818 din 15.08.2023

La nr. 18-69-8096 din 31.07.2023

Ministerul Apărării

Copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (completarea cadrului normativ privind protecția socială a militarilor) (număr unic 621/MA/2023), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.08.15 14:20:25 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/16221 din 13.10.2023

La nr. 11/1335 din 21.09.2023

Ministerul Apărării

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Legea nr.1244/2002, Legea nr.1245/2002, Legea nr.162/2005) (completarea cadrului normativ privind protecția socială a militarilor) (număr unic 621/MA/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.10.13 17:18:33 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/9108 din 13.10.2023

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Legea nr. 1244/2002, Legea nr.1245/2002, Legea nr.162/2005) (completarea cadrului normativ privind protecția socială a militarilor) (număr unic 621/MA/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Apărării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web oficială a autorității publice www.army.md, la directoriul *Transparența decizională*, fiind indicate datele de

contact ale persoanei responsabile de elaborarea și promovarea proiectului de decizie, cu stabilirea termenului limită pentru recepționarea recomandărilor.

Proiectul și nota informativă nu au fost identificate pe pagina web a autorității, cât și pe portalul guvernamental de consultări publice. Prin urmare se constată că în procesul de promovare a proiectului de decizie nu a fost asigurat accesul părților interesate la proiect, contrar prevederilor art. 10 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

În concluzie, apreciind acțiunile autorului privind informarea publicului referitor la elaborarea proiectului de decizie, însă cu omisiunea publicării proiectului și notei informative, se relevă că rigorile de asigurare a transparenței decizionale au fost respectate parțial de către autor.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „ [...] proiectul prevede în particular/prioritar amendamente prin prisma îmbunătățirii protecției sociale a militarilor și membrii familiilor, sporirea atractivității serviciului militar și, respectiv, asigurarea egalității de gen [...]”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.1244/2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate, a Legii nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și a Legii nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, prin completarea actelor normative cu prevederi care stabilesc:

- reglementarea termenilor de aflare în grade a efectivului de soldați (clasa I, II, III);
- subiecții care pot acorda grade militare în rezervă;
- majorarea vârstei de aflare în serviciul militar prin contract pentru efectivul de soldați și sergenți, de la 50 la 55 de ani;
- reglementarea oportunității amânării încorporării în serviciul militar, în caz de mobilizare, a unuia dintre soți, dacă ambii sunt supuși serviciului militar și au la întreținere copii minori;
- includerea perioadei de aflare în concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în vechimea calendaristică a serviciului militar;
- dreptul la călătorie gratuită în transportul public urban și suburban, în vederea exercitării atribuțiilor sale de serviciu;
- plata garanțiilor financiare în cazul militarilor trecuți în regim special de activitate în perioada stării de urgență, de asediu, de război, etc.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul Ministerului Apărării, prin susținerea normelor capabile să asigure dezvoltarea garanțiilor sociale și financiare militarilor activi, cât și în rezervă, astfel intenționând să contribuie la creșterea atractivității profesiei de militar, atragerii candidaților pentru încadrare în forțele armate și reducerii fluxului de personal.

Intenția autorului de a asigura garanții financiare militarilor trecuți în regim special de activitate în perioada stării de urgență, de asediu și de război, promovează dreptul militarilor de a beneficia de acest drept, deși potrivit Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, în regim special de activitate pot activa și alte autorități publice/agenți publici, riscându-și sănătatea și viața în condiții similare. Prin urmare, se constată că promovarea acestei norme este

în detrimentul interesului celorlalte categorii de subiecți care vor activa în regim special de activitate, în acest sens, fiind necesar de reglementat prevederi aplicabile tuturor subiecților aflați în această situație.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă a fost elaborată potrivit rigorilor statuate la art.30 din Legea nr.100/2017, fiind specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Astfel, în nota informativă sunt prezentate detaliat care sunt modificările propuse spre adoptare în proiect. Prin urmare, se consideră că nota informativă conține o argumente suficiente care justifică necesitatea promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară”.*

Deși în nota informativă, la compartimentul *Fundamentarea economico-financiară* se menționează despre faptul că implementarea proiectului nu va presupune cheltuieli suplimentare, se constată că prevederea stabilită la art.III pct.5 din proiect stabilește acordarea din bugetul de stat, de sporuri, indemnizații sau plăți suplimentare pentru militarii trecuți la regim special de activitate în perioada stării de urgență, de asediu sau de război.

Prin urmare, se constată că implementarea prevederilor proiectului implică cheltuieli suplimentare, însă a căror impact nu poate fi estimat întrucât potrivit modului de formulare a normei de la art.III pct.5 din proiect, modul de calcul/plată și mărimea sporurilor, indemnizațiilor sau plăților suplimentare se lasă la discreția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

În această situație, atenționăm asupra necesității respectării prevederilor Legii nr.100/2017, unde în anexa nr.1 la Lege se stabilește că la compartimentul *Fundamentarea economico-financiară* se descrie impactul economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări. Prin urmare, se consideră necesar de completat nota informativă în corespundență cu exigențele Legii nr.100/2017.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului stabilesc sarcina Guvernului de a aduce actele sale normative în concordanță cu normele proiectului analizat, în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial. Suplimentar, potrivit proiectului se stabilește sarcina Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova de a acorda garanții financiare militarilor trecuți la regim special de activitate.

Totodată, analizând prevederile proiectului și conținutul Legii nr.212/2004, se constată omisiunea stabilirii autorității competente de instituire a regimului special de activitate a instituțiilor publice, cât și în cazul agenților economici. Analiza detaliată este prezentată la compartimentul III al raportului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

art.III pct.5

Art. III. - Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor [...] se modifică după cum urmează:

5. Articolul 18 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Militarii trecuți la regim special de activitate în perioada stării de urgență, de asediu sau de război, beneficiază de sporuri, indemnizații sau plăți suplimentare în modul și mărimea stabilită de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.”.

Obiecții:

Potrivit normei sus-citate se stabilește competența Comisiei pentru Situații Excepționale de a acorda sporuri, indemnizații sau plăți suplimentare pentru militarii trecuți în regim special de activitate în perioada stării de urgență, de asediu sau de război.

Totodată, potrivit art.20 lit.f) din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, se statuează măsura de stabilire a regimului special de lucru pentru agenții economici și instituțiile publice. Însă atât din proiect, cât și din conținutul Legii nr.212/2004 nu este menționată care este autoritatea responsabilă de instituirea regimului special de activitate. Astfel, se consideră necesar de stipulat clar cine este subiectul responsabil de instituirea regimului special, or în condițiile actuale normele sunt interpretabile și sunt susceptibile de crearea conflictelor de competență.

Suplimentar, analizând conținutul Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, se constată că regimul special de activitate se instituie și în cazul altor autorități publice responsabile să intervină în situații excepționale cu caracter natural, tehnogen sau biologic-social, precum și în cazul existenței unui pericol pentru securitatea națională sau ordinea constituțională, ceea ce face necesară apărarea statului de drept, menținerea sau restabilirea stării de legalitate (Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, Ministerul de Interne, Ministerul Sănătății (pandemia Covid 19) etc.).

Respectiv, se constată că propunerea înaintată este discriminatorie în raport cu alte autorități publice/profesii, or prin prisma prevederilor Legii nr.212/2004, se relevă că și alte entități publice/agenți publici pot fi trecuți în regim special de activitate în perioada stării de urgență, de asediu sau de război, punându-și sănătatea și viața în pericol în aceleași condiții. În consecință, norma promovată reprezintă un risc pentru asigurarea caracterului unitar al legislației.

Recomandări:

În vederea asigurării stabilității și predictibilității normelor juridice, cât și în scopul corelării actelor normative, se recomandă completarea proiectului cu mențiunea autorității competente de instituirea regimului special de activitate, precum și modificarea art.20 lit.f) din Legea nr.212/2004 cu precizarea autorității responsabile de instituirea regimului special de activitate în cazul instituțiilor publice, cât și în cazul agenților publici.

Totodată, în vederea asigurării tratamentului egal și unitar în raport cu toate entitățile publice pentru care se instituie regim special de activitate în situații de urgență, de asediu și de război, se recomandă completarea atribuțiilor Comisiei pentru Situații Excepționale cu precizarea expresă în Legea nr.212/2004, a competenței de stabilire și acordare a garanțiilor financiare pentru instituțiile publice pentru care a fost stabilit un regim special de activitate.

Factori de risc:

- Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea
- Prevederi discriminatorii

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul modificării Legii nr.1244/2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate, a Legii nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și a Legii nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, prin completarea actelor normative cu prevederi care stabilesc garanții sociale și financiare pentru militarii prin contract, cât și militarilor rezerviști.

În procesul de promovare a proiectului de decizie, rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate parțial de către autor, fiind publicat anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie, însă proiectul și nota informativă nu au fost identificate în spațiul public, contrar prevederilor art.10 din legea prenotată.

Prevederile proiectului nu contravin interesului public, fiind promovate norme susceptibile să asigure dezvoltarea garanțiilor sociale și financiare militarilor activi, cât și în rezervă, astfel intenționând să contribuie la creșterea atractivității profesiei de militar, atragerii candidaților pentru încadrare în forțele armate și reducerii fluxului de personal.

Pe de altă parte, potrivit conținutului art.III pct.5 din proiect, coroborat cu textul Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, se constată omisiunea stabilirii autorității competente de instituirea regimului special de activitate pentru instituțiile publice, cât și pentru agenții economici, fapt ce poate provoca interpretări eronate și conflicte de competență.

Totodată, se constată promovarea tratamentului discriminatoriu față de celelalte autorități publice pentru care, potrivit Legii nr.212/2004, se poate institui regim special de activitate, respectiv, este necesară completarea atribuțiilor Comisiei pentru Situații Excepționale statuate în Legea nr. 212/2004, cu instituirea expresă a competenței de stabilire și acordare salariatilor instituțiilor publice, implicați în regim special de activitate, a garanțiilor financiare, raportate la gradul de risc suportat și acțiunile desfășurate.

În consecință, în vederea prevenirii interpretărilor eronate și asigurării remunerării echitabile în cazul tuturor entităților publice implicate în gestionarea situațiilor de urgență, de asediu și de urgență, se recomandă revizuirea proiectului prin prisma propunerilor de modificare enunțate în prezentul raport.

13.10.2023

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2023.10.13 15:09:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Exp. Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Daniela Carbuni, Inspector principal

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/5343 din 28.03.2024

La nr. 11/435 din 21.03.2024

Ministerul Apărării

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Legea nr. 1244/2002, Legea nr. 1245/2002 și Legea nr. 162/2005) (număr unic 621/MA/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.03.29 15:57:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9567 din 28.03.2024

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Legea nr. 1244/2002, Legea nr.1245/2002, Legea nr.162/2005) (număr unic 621/MA/2023) - remis repetat la REA nr. ELO23/9108 din 13.10.2023

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Apărării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Apărării www.army.md la compartimentul Transparența decizională/Anunțurile privind organizarea consultărilor publice.

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează că proiectul legii privind modificarea unor acte normative „cuprinde în particular/prioritar amendamente prin prisma îmbunătățirii protecției sociale a militarilor și membrilor familiilor, sporirea atractivității serviciului militar și, respectiv, asigurarea egalității de gen”.

La fel, se menționează în notă că: „Proiectul de lege este elaborat în conformitate cu prevederile pct. 9.2.26. (Îmbunătățirea înlesnirilor sociale ale militarilor) al Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89/2023, precum și prin prisma acțiunii 8 „Modernizarea Armatei Naționale” din Planul Național „Construim Moldova Europeană” 20 de acțiuni guvernamentale”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public de a îmbunătăți protecția socială a militarilor și a membrilor familiilor, precum și sporirea atractivității serviciului militar.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În nota informativă autorul descrie informații detaliate în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară a proiectului”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prin proiect se reglementează activitatea entităților publice și a agenților publici responsabili de implementarea prevederilor proiectului.

Normele din proiect nu conțin reglementări confuze în ceea ce privește atribuțiile ce urmează să fie exercitate.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă se menționează că proiectul legii privind modificarea unor acte normative „*cuprinde în particular/prioritar amendamente prin prisma îmbunătățirii protecției sociale a militarilor și membrilor familiilor, sporirea atractivității serviciului militar și, respectiv, asigurarea egalității de gen*”.

La fel, se menționează în notă că: „*Proiectul de lege este elaborat în conformitate cu prevederile pct. 9.2.26. (Îmbunătățirea înlesnirilor sociale ale militarilor) al Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89/2023, precum și prin prisma acțiunii 8 „Modernizarea Armatei Naționale” din Planul Național „Construim Moldova Europeană” 20 de acțiuni*

guvernamentale”.

În nota informativă autorul descrie informații detaliate în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară a proiectului”.

În redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

28.03.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI , Inspector principal

Digitally signed by Curmei Vadim
Date: 2024.03.28 13:32:27 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

